

YANGI UZBEKISTONDA XIZMATLAR SOHASI SUB'EKTLARI FAOLIYATINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH IMKONIYATLARI

Shermatova Nargiza Zafar qizi

Toshkent iqtisodiyot universiteti mustaqil izlanuvchisi

bahor4000@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqola Yangi O'zbekistonda xizmatlar sohasi sub'ektlari faoliyatining iqtisodiy barqarorligini ta'minlash imkoniyatlarini tahlil qiladi. Zamonaviy iqtisodiy sharoitda xizmat ko'rsatish sektori barqaror rivojlanishning muhim omili sifatida qaraladi. Maqolada xizmatlar sohasi sub'ektlarining moliyaviy barqarorligi, strategik boshqaruv mexanizmlari va innovatsion yondashuvlari o'rganilgan. Shuningdek, davlat siyosati, investitsiya imkoniyatlari va raqamli transformatsiya xizmatlar sifatini oshirishga ta'siri ko'rib chiqiladi. Analitik va statistik ma'lumotlar asosida iqtisodiy barqarorlikni oshirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqilgan. Maqola ilmiy va amaliy jihatdan ahamiyatli bo'lib, sohadagi tadqiqotlar uchun manba sifatida xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: xizmatlar sohasi, iqtisodiy barqarorlik, sub'ektlar, moliyaviy barqarorlik, strategik boshqaruv, innovatsiya, davlat siyosati, investitsiya, raqamli transformatsiya, xizmatlar sifati

ВОЗМОЖНОСТИ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СТАБИЛЬНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ СФЕРЫ УСЛУГ В НОВОМ УЗБЕКИСТАНЕ.

Шерматова Наргиза Зафаровна-Независимый исследователь,
Ташкентский экономический университет. bahor4000@gmail.com

Аннотация: Статья посвящена анализу возможностей обеспечения экономической устойчивости деятельности субъектов сферы услуг в

новом Узбекистане. В современных экономических условиях сектор услуг рассматривается как ключевой фактор стабильного развития. В статье изучаются финансовая устойчивость субъектов услуг, механизмы стратегического управления и инновационные подходы. Также рассматривается влияние государственной политики, инвестиционных возможностей и цифровой трансформации на повышение качества услуг.

На основе аналитических и статистических данных разработаны рекомендации по укреплению экономической устойчивости. Статья имеет научную и практическую ценность и служит источником для дальнейших исследований в данной области.

Ключевые слова: сфера услуг, экономическая устойчивость, субъекты, финансовая устойчивость, стратегическое управление, инновации, государственная политика, инвестиции, цифровая трансформация, качество услу

OPPORTUNITIES FOR ENSURING THE ECONOMIC STABILITY OF SERVICE SECTOR ENTITIES IN THE NEW UZBEKISTAN.

Shermatova Nargiza Zafar qizi-
Independent Researcher, Tashkent University of
Economics. bahor4000@gmail.com

Abstract: This article analyzes the opportunities to ensure the economic stability of service sector entities in the New Uzbekistan. In modern economic conditions, the service sector is considered a crucial factor for sustainable development. The study examines the financial stability of service providers, strategic management mechanisms, and innovative approaches. Furthermore, the impact of government policies, investment opportunities, and digital transformation on service quality is explored. Based on analytical and statistical

data, recommendations for enhancing economic stability are proposed. The article holds scientific and practical significance and serves as a reference for future research in the field.

Keywords: service sector, economic stability, entities, financial stability, strategic management, innovation, government policy, investment, digital transformation, service quality

Asosiy qism. Xizmatlar sohasi Yangi O'zbekistonda iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda muhim o'rin egallaydi. Sektorning rivojlanishi milliy iqtisodiyotning samarali ishlashiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Bugungi kunda xizmatlar sohasi sub'ektlari moliyaviy va operatsion barqarorlikni saqlashga intilmoqda. Shu maqsadda, innovatsion texnologiyalar va raqamli xizmatlar keng joriy qilinmoqda. Sub'ektlar uchun strategik boshqaruv va risklarni boshqarish mexanizmlari muhim hisoblanadi. Davlat tomonidan iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash bo'yicha bir qator huquqiy hujjatlar qabul qilingan. Jumladan, **O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 12-fevraldagi 50-sonli qarori "Xizmatlar sohasi sub'ektlarini qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari to'g'risida"** sohaga investitsiyalarni jalb qilish va infratuzilmani rivojlantirishga qaratilgan.[1] Qarorda soliq imtiyozlari, subsidiya berish mexanizmlari va moliyaviy yordam mexanizmlari belgilangan. Shu orqali kichik va o'rta biznes sub'ektlari o'z faoliyatini kengaytirish imkoniga ega bo'ladi. Shuningdek, xizmatlar sifatini oshirish, xodimlarning malakasini rivojlantirish va raqamli xizmatlarni joriy etish bo'yicha ko'rsatmalar berilgan. Analitik ma'lumotlarga ko'ra, ushbu chora-tadbirlar sub'ektlarning barqaror daromad manbalarini yaratishga yordam bermoqda. Bundan tashqari, investitsion faoliyatning samaradorligini oshirish uchun moliyaviy resurslarni optimallashtirish mexanizmlari ishlab chiqilmoqda. Raqamli transformatsiya jarayoni xizmatlar ko'lamini kengaytirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, davlat siyosati va me'yoriy huquqiy bazaning uyg'unligi xizmatlar sektorining barqarorligini mustahkamlashga xizmat qiladi. Barqaror rivojlanish natijasida

xizmatlar sohasi milliy iqtisodiyotdagi hissasini oshirmoqda. Sub'ektlar faoliyatining monitoringi va statistik tahlil orqali samarali boshqaruv imkoniyatlari aniqlanmoqda. Shu yo'l bilan xizmatlar sohasi nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga ham xizmat qiladi.

Metodologiya. Ushbu maqolada xizmatlar sohasi sub'ektlarining iqtisodiy barqarorligini tahlil qilish uchun ilmiy-tahliliy va empirik usullar qo'llanildi. Birinchi navbatda, moliyaviy ko'rsatkichlar va iqtisodiy indikatorlar statistik usullar orqali o'rganildi. Keyin sub'ektlar faoliyatining samaradorligi va barqarorligini baholash uchun solishtirma tahlil va korrelyatsion usullar ishlatildi. Shuningdek, Vazirlar Mahkamasining qarorlari va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar metodologik asos sifatida tahlil qilindi. Maqolada amaliy misollar va soha ekspertlarining tavsiyalari hisobga olindi. Raqamli transformatsiya va innovatsion yondashuvlarning xizmatlar sifatiga ta'siri analiz qilindi. Shu orqali xizmatlar sohasi sub'ektlarining barqaror rivojlanish imkoniyatlari aniqlandi. Tahlil jarayonida statistik ma'lumotlar va jadval ko'rinishidagi natijalar taqdim etildi. Metodologiya ilmiy va amaliy jihatdan maqola ishonchliligini ta'minlaydi.

Tahlil va muhokamalar. Qashqadaryo viloyatida xizmatlar sohasi sub'ektlarining iqtisodiy barqarorligini ta'minlash bo'yicha amalga oshirilgan chora-tadbirlar tahlil qilindi. Hududiy iqtisodiy rivojlanish va kichik hamda o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash maqsadida bir qator normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilingan. Jumladan, **O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 12-fevraldagi 50-sonli qarori** xizmatlar sohasi sub'ektlarini moliyaviy yordam va investitsiyalar bilan qo'llab-quvvatlashni nazarda tutadi.[2] Shu bilan birga, **Qashqadaryo viloyat hokimining 2022-yil 15-martdagi 102-sonli farmoni** kichik biznes sub'ektlariga yer uchastkalari va infratuzilma xizmatlarini taqdim etishni belgilaydi. Hududda **2023-yil 5-iyun qarori** orqali xizmatlar sifatini oshirish bo'yicha raqamli transformatsiya loyihalari amalga oshirildi.[3] Tahlil natijalari ko'rsatdiki, ushbu chora-tadbirlar

sub'ektlarning moliyaviy barqarorligini sezilarli darajada mustahkamladi. Qashqadaryo viloyatida xizmatlar sohasi xodimlarining malakasini oshirish va innovatsion texnologiyalarni joriy etish bo'yicha seminar va treninglar tashkil etildi. Shuningdek, hududiy investitsiya fondlari orqali kichik va o'rta sub'ektlarga kredit va grantlar ajratildi. Raqamli xizmatlarni joriy etish orqali mijozlarga tezkor va sifatli xizmat ko'rsatish imkoniyati oshdi. Statistik tahlil natijalariga ko'ra, viloyatda xizmatlar sub'ektlarining daromadi va samaradorligi 15–20% ga oshgan. Tahlil jarayonida hududdagi boshqa mintaqalar bilan solishtirma metod ishlatilib, Qashqadaryo viloyatining o'ziga xos iqtisodiy imkoniyatlari aniqlangan. Shu bilan birga, sub'ektlar faoliyatini monitoring qilish va audit mexanizmlari barqarorlikni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega ekanligi ko'rsatildi.[4]

2020–2024 yillar bo'yicha xizmatlar sohasi sub'ektlarining iqtisodiy barqarorlik hisssasi. (1-jadval)

Yil	Bank sektori	Turizm	Transport	Savdo	IT xizmatlar
2020	22%	15%	12%	28%	8%
2021	23%	17%	13%	29%	9%
2022	24%	18%	14%	29%	9%
2023	25%	19%	15%	30%	10%
2024	25%	20%	15%	30%	10%

1-jadvaldan ko'rinib turibdiki, Yuqoridagi diagramma tahlilidan ko'rinib turibdiki, xizmatlar sohasi sub'ektlarining iqtisodiy barqarorlikka hisssasi yildan-yilga o'sib bormoqda. Savdo va Bank sektori asosiy barqarorlik omillari hisoblanadi, ularning hisssasi eng yuqori. Turizm va IT xizmatlar sektorlari sekin rivojlanmoqda, bu esa ularni rivojlantirish imkoniyatlarini ko'rsatadi.[5]

Transport sektori barqaror, lekin qo'shimcha investitsiyalar bilan samaradorligi oshirilishi mumkin. Diagramma yordamida yilma-yil o'zgarishlarni kuzatish strategik qarorlar qabul qilishda muhimdir. Shu bilan birga, davlat dasturlari va sarmoya jalb qilish orqali barcha sektorlar barqaror rivojlanishi ta'minlanadi. Kelajakda xizmatlar sohasi iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashda yanada muhim rol o'ynaydi. Bu esa iqtisodiyotning diversifikatsiyalangan rivojlanishiga va barqaror o'sishga xizmat qiladi.

Xulosa. Yangi O'zbekistonda xizmatlar sohasi sub'ektlarining iqtisodiy barqarorligini ta'minlash imkoniyatlarini tahlil qilganda quyidagi asosiy xulosalarga kelish mumkin:

- Savdo va Bank sektori xizmatlar sohasi iqtisodiy barqarorligida markaziy rol o'ynaydi; ularning hisssasi 2020–2024 yillarda eng yuqori darajada bo'lib, barqaror o'sishni ta'minlamoqda.[6]
- Turizm va IT xizmatlar sekin, ammo barqaror o'sish ko'rsatmoqda, bu esa ularni rivojlantirish va qo'shimcha sarmoya jalb qilish imkoniyatlarini oshiradi.
- Transport sektori barqaror, lekin samaradorlikni oshirish uchun infratuzilma va texnologik yangilanishlar zarur.
- Yillar davomida xizmatlar sohasi sub'ektlarining hisssasi umumiy iqtisodiy barqarorlikka sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda, bu esa iqtisodiyotning diversifikatsiyalangan rivojlanishiga ijobiy signal beradi.
- Diagramma va statistik ma'lumotlar xizmatlar sohasidagi strategik qarorlar qabul qilishda asos sifatida ishlatilishi mumkin.
- Kelajakda davlat dasturlari, moliyaviy qo'llab-quvvatlash va investitsiya jalb qilish orqali barcha sektorlarning barqaror rivojlanishi ta'minlanishi mumkin.

Xulosa sifatida, xizmatlar sohasi sub'ektlarining iqtisodiy barqarorlikka hisssasi yildan-yilga o'sib boradi, asosiy sektorlar barqarorlikni ta'minlaydi, va

rivojlanish salohiyati yuqori bo'lgan sohalar qo'llab-quvvatlash orqali yanada samarali ishlash imkoniyatiga ega.

Adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 18-iyuldagi "Xizmatlar sohasi rivojini qo'llab-quvvatlash bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi Farmoni.
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 12-fevraldagi qarori "Xizmatlar sohasi sub'ektlarining barqarorligini oshirish choralari".
3. Markaziy Bank reglamentlari va statistik ma'lumotlari, 2020–2024 yillar, Toshkent.
4. Abdullayev Sh., "Xizmatlar sohasi va iqtisodiy barqarorlik", Toshkent, 2021.
5. Karimova D., "Turizm va IT xizmatlarining iqtisodiy rivojlanishga ta'siri", Toshkent, 2022.
6. Faiziev H.A., "Bank sektorining iqtisodiy barqarorlikdagi roli", Tashkent State University of Economics, 2020.
7. World Bank, "Uzbekistan Service Sector Review", 2021.
8. IMF, "Uzbekistan: Economic Outlook and Service Sector Analysis", 2022.
9. OECD, "Service Sector Development in Emerging Economies", Paris, 2020.
10. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), "Investment Opportunities in Uzbekistan's Service Sector", London, 2021.
11. United Nations Development Programme (UNDP), "Sustainable Economic Development in Central Asia", 2022.
12. Xorijiy tajriba asosida xizmatlar sohasida barqarorlikni ta'minlash bo'yicha ilmiy maqolalar to'plami, 2019–2023.
13. <https://www.stat.uz>
14. <https://www.worldbank.org/uz>